

Zitting 1980-1981

2

Benoeming van een voogd en regeling van de voogdij over de minderjarige Koning

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING**Algemeen**

Evenals omtrent de wet betreffende de waarneming van het Koninklijk gezag door een Regent ten aanzien waarvan een ontwerp gelijktijdig met het voorliggend voorstel werd aangeboden, bepaalt de Grondwet sinds 1848 in het huidige artikel 33 omtrent de wet houdende regeling van de voogdij en benoeming van de voogd of voogden voor de duur van de minderjarigheid van de Koning, dat zij nog bij het leven van de regerende vorst wordt gemaakt.

Evenals voor de regeling van het regentschap is het dus thans, om gelijke redenen, tijd voor uitvoering van het bedoelde grondwettelijk voorschrift betreffende de voogdij over de minderjarige Koning.

In overeenstemming met de parlementaire geschiedenis van de bepalingen van het eerste lid van het tegenwoordige artikel 32 van de Grondwet, uit welke geschiedenis ook voor deze bijzondere voogdij de voorkeur bleek voor een eenhoofdige voogdij, uitgeoefend door de overlevende ouder – overeenkomstig het beginsel van het gemene burgerlijk recht –, wordt volgens het ontwerp van wet tot voogd over de minderjarige Koning benoemd Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Claus der Nederlanden. Waar de Grondwet anders dan met betrekking tot het regentschap niet met zoveel woorden voorziet in de mogelijkheid van opvolging in de voogdij, is in het wetsontwerp ter zake geen regeling opgenomen, zoals in het wetsontwerp betreffende de waarneming van het Koninklijk gezag door een Regent. Behoudens enkele punten is de voorgestelde regeling materieel in hoofdzaak gelijk aan de regeling van de voogdij over de minderjarige Koning bij de Wet van 29 maart 1950, Staatsblad K 112.

Het systeem van de wet van 1950, dat in het ontwerp van wet is opgevolgd, houdt in, dat, voor zover daaruit niet het tegendeel volgt, op de voogdij over de minderjarige Koning de bepalingen van het gemene burgerlijk recht van toepassing zijn. De desbetreffende bepaling is in het wetsontwerp, na de benoeming, vooropgesteld in artikel 2, eerste lid. De hoofdzaken der afwijkingen van het gemene burgerlijk recht in de wet van 1950 zijn, dat in plaats van de toeziende voogd is gesteld een Raad van Voogdij, samengesteld uit door de Koning aangewezen leden en een aantal ambtsdragers uit hoofde van hun ambt; voorts dat de voogd is vrijgesteld van het stellen van zekerheid. Deze punten zijn ook in het wetsontwerp opgenomen.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State bepaalde.

In het wetsontwerp is niet overgenomen artikel 14 van de wet van 1950, dat de verhouding tot de Wet van 1 mei 1863, Stb. 43, en de Wet van 16 juli 1907, Stb. 225, regelde. De Wet van 1863 is inmiddels ingetrokken bij Wet van 22 november 1972, Stb. 701; de Wet van 1907 heeft haar betekenis verloren.

Artikel 2

Het systeem van het ontwerp, en van artikel 2 in het bijzonder is wederom, dat eerst in lid 1 een algemeen geformuleerde uitzondering wordt gemaakt op de toepasselijkverklaring van het gemene burgerlijk recht. In het tweede lid worden bovendien nog met name uitgezonderd die bepalingen van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, waaromtrent twijfel over de niet-toepasselijkheid nog denkbaar is.

Volgens de wet van 1950 waren niet van toepassing de artikelen 418-425, 433-439, 441-446, 449-452, 454 en 457 van het toen van kracht zijnde eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek. Deze artikelen corresponderen met de volgende, sedert 1 januari 1970 geldende artikelen van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: 326-335, 345-351, 354-362, 365-368, 371 en 374.

Voor niet-toepasselijkheid komen voorts in aanmerking de in 1950 nog niet bestaande, bij de Wet van 11 mei 1964, Stb. 138, waarbij de regeling omtrent het beheer van onder andere de voogd werd herzien, ingevoerde artikelen 432a, 439a, 440, tweede lid en 453a. Deze artikelen corresponderen met de artikelen 344, 352, 353, tweede lid, en 370 van het sinds 1 januari 1970 geldende Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Voorts ligt het in de lijn van de wet van 1950 om ook het bij de Wet van 7 juni 1978, Stb. 303, houdende onder meer verbetering van de rechtspositie van pleegouders, ingevoerde artikel 336a, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing uit te sluiten.

Artikelen 3-13

Deze artikelen komen, behoudens een enkele aanpassing van redactionele aard, overeen met de artikelen 3-13 van de wet van 1950. Voorts is in artikel 9, derde lid, de wel zeer zware eis dat elk verblijf buitenslands van de minderjarige Koning de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Voogdij behoeft, vervangen door de bepaling dat een verblijf buitenslands met een te verwachten duur van meer dan twee maanden aan zodanige goedkeuring is onderworpen.

De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
A. A. M. van Agt

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H. Wiegel

De Minister van Justitie a.i.,
H. Wiegel